

Vraag & antwoord

Landschapontwikkeling Bosscherwaarden

versie juli 2014

De Bosscherwaarden BV wil door middel van zandwinning en baggerberging toegankelijke riviernatuur te realiseren in de Bosscherwaarden, bij Wijk bij Duurstede. Om tot een inrichtingsplan te komen, heeft Bureau Stroming een eerste gesprekkenronde met omwonenden, ondernemers en andere belanghebbenden georganiseerd. Daaruit kwamen behalve een uitgebreide wensenlijst ook veel vragen over uitvoering, inrichting, veiligheid en andere thema's. Onderstaand een eerste versie van de beantwoording van die vragen. De antwoorden hebben een voorlopig karakter. Er kunnen geen rechten aan ontleend worden. Wilt u meer achtergrondinformatie, of roept de beantwoording weer nieuwe vragen op? Stuur dan een mail aan Carlein Maka van Bureau Stroming. carlein.maka@stroming.nl.

	vraag	antwoord
	uitvoering	
1	Hoe zal Bosscherwaarden BV te werk gaan?	Het werk zal uitgevoerd worden met een profielzuiger om de specie naar boven te halen. Aan boord van dit schip zijn allerlei voorzieningen die het zand en grind sorteren zodat er in de schepen de gewenste soort zand terecht komt. Al het transport van zand, grind en bagger zal per schip gaan. De bagger zal uit de schepen gelost worden met een kraanponton. De graafmachines brengen de bagger in een stortkoker die tot vlak boven de bodem hangt. Wanneer het te ondiep wordt om er met het kraanponton te komen zal er voor het aanbrengen van de nieuwe leeflaag gewerkt worden met een pomp. De uiteindelijke bovenlaag wordt gemengd met water en via een leiding op de kant gespoten. Het water loopt terug en de grond blijft liggen.
2	Hoe is de kwaliteit van de baggerspecie die zal worden toegepast in de Bosscherwaarden?	Op basis van de huidige wet- en regelgeving zal er klasse A en B baggerspecie toegepast mogen worden en klasse "Achtergrondwaarde". Voor grond mag er klasse "Industrie" worden toegepast. Wat er precies komt, hangt van de markt af, maar het is gebonden aan deze maximale categorieën. In baggerdepot Ingen mag bagger geaccepteerd worden die een hogere concentratie verontreiniging heeft dan klasse B, de zogenaamde NT-specie. Ondanks dat is de gemiddelde kwaliteit van de in de afgelopen 5 jaar geleverde bagger net over de grens van klasse A. Klasse A mag vrij over het land verspreid worden. De klasse B-specie die in Bosscherwaarden toegepast zou kunnen worden is licht verontreinigd maar niet gevaarlijk. Vaak is de kwaliteit van de aanwezige uiterwaardengrond ook al klasse B.

	vraag	antwoord
3	Wat gebeurt er met de grond van de huidige bovenlaag in de Bosscherwaarden?	Dat is afhankelijk van of die bovenlaag gebruikt kan worden. Indien ja, dan wordt het opgeslagen in het gebied. Als de grond afgevoerd wordt, gebeurt dat zoveel mogelijk via het water. Zoniet, dan verdwijnt die tijdens de werkzaamheden vanzelf in de put, waar het opgenomen wordt in de bodemlaag.
4	Gaan de werkzaamheden ook 's nachts door en in het weekend?	Dat willen de initiatiefnemers niet. Zij zijn daarin overigens wel afhankelijk van de vergunningverlener. De initiatiefnemers werken in andere gebieden van 0700 tot 1900 uur. In de praktijk wordt er regelmatig later begonnen en eerder gestopt, als er geen schepen zijn om te laden of lossen.
5	Wat wordt de fasering van de werkzaamheden?	Wat de fasering wordt, hangt af van wat er vergund wordt en hoe het eindinrichtingsplan er uit gaat zien. Wel heeft het de voorkeur om aan de westkant te beginnen, aangezien hier het snelste resultaat/natuur te creëren is. Wanneer er eenmaal begonnen is, is het de bedoeling om zo snel als technisch mogelijk te beginnen met het opvullen. Het ideaalbeeld is dan een zo klein mogelijk werkgebied dat door de uiterwaard trekt. In de praktijk zal dit altijd afhankelijk zijn van de markt. De markt van af te voeren zand en aan te voeren bagger of grond zijn niet met elkaar verbonden. Er zullen dus periodes zijn dat er veel zand afgevoerd wordt en weinig bagger gebracht wordt, maar ook andersom.
6	Wat is de kans op verzakkingen, en in hoeverre zijn de huizen veilig, als in de buurt afgegraven wordt?	Er is geen kans op verzakkingen van nabijgelegen huizen en gebouwen. Extra garanties daarvoor zijn dat de werkzaamheden plaats vinden dicht bij de Prinses Irenesluis en de winterdijk en dat daarvan moet ook de veiligheid moet worden gewaarborgd.
7	Hoe zitten de klassen van slib in elkaar?	Het slib dat toegepast gaat worden in de Bosscherwaarden komt in drie klassen: "Achtergrondwaarde", Klasse-A en Klasse-B. Achtergrondwaarde is qua verontreiniging gelijk aan water van nature voorkomt in het gebied en is vrij verspreidbaar. Het wordt bijvoorbeeld gebruikt om weilanden mee op te hogen. Klasse-A is licht verontreinigd maar niet gevaarlijk en is ook vrij verspreidbaar. Ook voor Klasse-A geldt dat het vrij verspreidbaar is. Klasse-B is licht verontreinigd maar niet gevaarlijk. De concentratie van verontreiniging is echter wel hoger dan die van Klasse-A waardoor het niet toegestaan is om deze vrij te verspreiden. Onder water bergen kan echter wel. Geen van de voor Bosscherwaarden toegestane typen bagger zal in gevaarlijke mate verontreinigd zijn. Voor de wel gevaarlijke baggerstromen zijn er in Nederland aparte depots. Zie ook: http://www.rwsleefomgeving.nl/publish/pages/92488/handreiking_besluit_bodemkwaliteit_24_252539.pdf

	vraag	antwoord
8	Hoeveel geluidsoverlast gaan de werkzaamheden veroorzaken en wat is toegestaan?	De initiatiefnemers streven naar zo min mogelijk en liefst geen geluidsoverlast. Het huidige materieel blijft flink onder de norm en iedere kans die de initiatiefnemers zien om dit nog verder te verbeteren, grijpen ze aan. Ditzelfde materieel zal ook in Bosscherwaarden gaan werken. In het geval dat er materieel wordt ingehuurd dan zullen de initiatiefnemers ervoor zorgen dat de geluidsproductie zo ver mogelijk beperkt wordt. Er kunnen overigens wel incidenten voorkomen die voor hoorbaar geluid zorgen. Te denken valt aan de grijper van de kraan, die te hard op de vloer van een schip wordt gezet. Er worden de komende maanden meerdere excursies georganiseerd naar zowel zandwininstallaties als lospontons om een concreet beeld te geven van de impact van het werk. De normen zijn: 40 dB(A) langtijdgemiddeld overdag met een piek van 60 dB(A) ter plaatse van woningen (gevel).
9	Is de maximale contour (MER) inderdaad een reële optie?	Dat is nog steeds één onwaarschijnlijke optie. De MER wordt gebaseerd op een maximale variant omdat dit ook de meest nadelige effecten zal hebben op alle aanwezige factoren. Er wordt getoetst of bij deze maximale variant de nadelige effecten binnen de gestelde eisen blijven. Het doel van deze berekening is om een kader te stellen. Wanneer de maximale variant aan alle eisen voldoet dan zal dat bij een kleinere variant zeker zo zijn. Dit is gebruikelijk bij het opstellen van een MER. Wanneer dit niet op deze manier gebeurt, moeten er voor iedere verandering van de eindinrichting nieuwe berekeningen uitgevoerd worden.
10	Staat het aantal te winnen en te storten kuub vast?	Nee. Dat hangt af van wat er aangevraagd en vergund wordt.
11	Heeft het afgraven van de putten/meertjes invloed op de MER?	Ja. Doel is om deze met rust te laten, aangezien de grootste en zo goed als enige natuurwaarde zich om de meertjes bevindt. Daarnaast zijn deze meertjes gedeeltelijk opgevuld met baggerspecie die ook verontreinigd is. De enige manier om deze baggerspecie te verplaatsen is door alles op de schop te nemen. Daarnaast ligt de aanwezige baggerspecie nu veilig geborgen. Overigens kan het zijn dat het de initiatiefnemers verplicht wordt om deze depots te ruimen. Maar dat heeft dus niet de voorkeur.
	veiligheid	

	vraag	antwoord
12	Hoe duurzaam is de isolatie van het depot?	<p>Voordat er bagger toegepast zal worden in de Bosscherwaarden moet er aangetoond worden dat er geen verontreinigingen in het grondwater terecht kunnen komen. Tussen het zand en grind dat zich in de Bosscherwaarden bevindt, zit ook veel klei. Deze klei blijft in de Bosscherwaarden. De zandzuiger zeft het zand en grind uit de specie en de klei spoelt weer terug overboord. Omdat de zandzuiger zich heel langzaam door het gebied beweegt, vormt er zich op de bodem een dikke kleilaag. Deze klei laat geen water door en dus kunnen verontreinigingen er ook niet doorheen.</p> <p>Voordat er bagger toegepast kan worden, moet deze laag onderzocht worden op kwaliteit en dikte. Indien nodig wordt de laag dan op bepaalde plaatsen verbeterd.</p>
13	Hoe wordt de controle en de handhaving op de slibkwaliteit gedaan?	<p>Voordat een partij slib wordt ontgraven, wordt er eerst een waterbodemonderzoek gedaan. Aan de hand van de resultaten van het onderzoek kan de kwaliteit van de partij bepaald worden. Deze kwaliteit wordt dan vergeleken met de acceptatiecriteria van Bosscherwaarden. Als alle stoffen die zich in het slib bevinden onder de acceptatiegrens zitten, mag de partij geaccepteerd worden. Deze onderzoeken worden uitgevoerd door door het Rijk onafhankelijk verklaarde bureaus (en dus niet door de initiatiefnemers). Deze bureaus staan weer onder controle van bevoegd gezag. Er worden ter controle ook nog steekproeven gedaan.</p>
	inrichting & beheer	
14	Hoe worden beheer en eigenaarschap geregeld in de eindsituatie?	<p>Beheer en eigenaarschap moeten nog bepaald worden. De betrokken partijen hiervoor zijn (een combinatie van) Het Utrechts Landschap, Staatsbosbeheer en Bosscherwaarden BV. De initiatiefnemers blijven er zelf erg graag bij betrokken, om ervoor te zorgen dat het gewenste eindbeeld gehaald en in stand gehouden wordt. Het gebied wordt het visitekaartje van Bosscherwaarden BV. Overigens begint het beheer al zodra het project begint. Zodra de situatie het toelaat om elementen van het eindinrichtingsplan te realiseren, streven de initiatiefnemers ernaar om dit direct te doen. Dit zou zelfs kunnen betekenen dat er al elementen gerealiseerd zijn voordat de zandwinning is begonnen. Dit beheer zou als het aan Bosscherwaarden BV ligt, direct in samenwerking gaan met al betrokken partijen. Dit zullen zoals gezegd hoogstwaarschijnlijk Het Utrechts Landschap en/of Staatsbosbeheer zijn.</p>

	vraag	antwoord
15	Hoe vaak gaat de uiterwaard overstromen in de nieuwe situatie?	In de huidige situatie overstroomt de uiterwaard gemiddeld eens in de twee jaar. De laatste keer was 2011. Hoe vaak dat gebeurt in de nieuwe situatie, hangt af van de nieuwe inrichting. Als de zomerkade intact blijft en even hoog, zal de uiterwaard even vaak overstromen als nu. Als er een nevengeul in de uiterwaard komt, dan komt hoog water vaker de uiterwaard binnen, maar zal ook sneller uitstromen. De toegangsweg (ligt op NAP +5,50) zal dan gemiddeld 2 á 3 dagen per jaar onder water staan. De uiterwaard zal lang niet altijd helemaal overstromen.
16	Komt er een verbinding tussen Oost en West?	De meeste wensen vanuit de omgeving gaan uit naar een inrichtingsplan zonder versnippering. Dat is landschappelijk het mooist, qua natuur het meest robuust en qua beheer het goedkoopst. Hoe dat er precies uit gaat zien, is nog niet duidelijk. Dat wordt de komende maanden bepaald.
17	Wat zijn de gevolgen van de nieuwe status van natuurgebied?	In juni 2011 is het Akkoord van Utrecht vastgesteld, door o.a. provincie Utrecht, Staatsbosbeheer, Het Utrechts Landschap, de milieufederatie en de LTO. Het akkoord gaat over de toekomst van het Natuurnetwerk (voormalige EHS, de Ecologische Hoofdstructuur) in Utrecht. De Bosscherwaarden is aangewezen als een gebied in de groene contour. Dit betekent dat er geen overheids gelden beschikbaar zijn voor aankoop en inrichting, maar dat de gezamenlijke wens van de partijen wel is om het gebied –na inrichting door particulier initiatief, toe te voegen aan het Natuurnetwerk.
18	Wat zijn de schadelijke gevolgen voor de land- en tuinbouw van de inrichting als natuurgebied?	Afhankelijk van de inrichting en het beheer zullen er meer of minder bos en struiken in de Bosscherwaarden gaan groeien. Of er invloed daarvan uit zal gaan op de omliggende fruitteelt is nu nog niet te zeggen. De situatie doet zich echter op veel meer plaatsen in het rivierengebied voor, en leidt daar voor zover bekend niet tot onoverkomelijke schades. Als er zich schadelijke ontwikkelingen voordoen, kunnen deze worden opgelost d.m.v. passende fauna- en florabeheermaatregelen. Dit wordt geregeld in het beheerplan, dat moet voldoen aan de natuurwetten (o.a. Flora & Fauna wet). De gebiedseigenaar is daarvoor verantwoordelijk.
	juridisch	
19	Wie bepaalt welke slib gestort gaat worden?	De vergunning, dus het bevoegd gezag. Het kader daarbij is het Besluit Bodemkwaliteit BBK. Die geeft aan wat maximaal mag. Rijkswaterstaat zal de nota bodembeheer beoordelen die door de initiatiefnemers wordt ingediend. Zij gaan over de kwaliteit van het oppervlaktewater. De provincie kan het initiatief beoordelen vanuit het ontgrondingentraject. Het waterschap kijkt alleen naar de stabiliteit van de ondergrond van de omgeving.

	vraag	antwoord
20	Hoe is de planschade geregeld?	Via het bestemmingsplan bestaat de mogelijkheid om een planschadeclaim bij de gemeente in te dienen. Dat zit dus ingebakken in de bestemmingsplanprocedure. Die moet nog opgestart worden.
21	Wat is samenhang van dit project met bestemmingsplan buitengebied?	Er is geen samenhang met de huidige actualisatie van het bestemmingsplan Buitengebied. Voor het initiatief wordt een aparte bestemmingsplanwijzigingsprocedure doorlopen, wanneer de gemeente zou besluiten de bestemming daadwerkelijk te wijzigen.
22	Betekent een fasering in twee delen ook twee vergunningaanvragen?	Nee, het is wel mogelijk dat er een fasering of werkvolgorde in vergunningen wordt opgenomen, bijvoorbeeld door een uitvoeringsplan onderdeel te maken van de betreffende vergunning.
	proces	
23	Wat is de planning van de MER?	Oplevering van de MER vindt plaats in de tweede helft van dit jaar. Zodra er een concrete datum is, wordt die gecommuniceerd.
24	Wat zijn de verschillen tussen geactualiseerde MER en MER uit 2003?	De verschillen tussen de MER uit 2003 en de nieuwe, worden toegelicht zodra de nieuwe er is.
25	Welke status heeft het akkoord van Utrecht en wat betekent het voor deze ontwikkeling?	Het Akkoord van Utrecht is een afsprakenkader tussen de provincie Utrecht en meerdere partijen (o.a. Staatsbosbeheer, Utrechts Landschap, milieufederaties, LTO), over de gezamenlijke inzet bij de realisatie van het Natuurnetwerk (voormalige EHS, de Ecologische Hoofdstructuur) in Utrecht. Het bevat nieuwe begrenzings van het Natuurnetwerk die globaal zijn aangegeven op de bij het akkoord behorende kaart, en die later worden uitgewerkt in de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie en Natuurbeheerplan. Concreet is de Bosscherwaarden als uiterwaard aangewezen als een gebied in de groene contour, die van belang is voor een goed functionerend Natuurnetwerk. Wanneer natuur is gerealiseerd in de groene contour, wordt deze later alsnog aan het Natuurnetwerk toegevoegd.
	overig	
26	Hoe zit het met de ophoging van de dijk aan de overkant?	De gemeente noch de initiatiefnemers hebben weet van plannen daaromtrent. Voor antwoord daarop zijn Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en/of Rijkswaterstaat de aangewezen partijen.
27	Wat is de water- en bodemkwaliteit van de meertjes nu?	Bekend is dat de putten/meertjes in het verleden zijn volgestort met verontreinigde specie. De bodem is vervuild, er is in 2006 een verkennend waterbodemonderzoek gedaan. De bodem van de noordelijke plas heeft klasse 3, de zuidelijke plas is een stuk schoner (klasse 0-1). Als het in een later stadium nodig is, wordt er aanvullend onderzoek gedaan naar de huidige kwaliteit van de meertjes.

	vraag	antwoord
28	Hoe zit Bosscherwaarden BV in elkaar, en hoe zit het met de continuïteit van het bedrijf?	Voor de opzet van het bedrijf Bosscherwaarden BV - zie het organogram op de volgende pagina. Voor wat betreft de continuïteit: de initiatiefnemers investeren al meer dan 10 jaar in dit project. Dat bekostigen ze vanuit hun andere ondernemingen; dit toont aan dat het een stabiel bedrijf betreft. Vanaf het moment dat er geld verdiend wordt met het project, komt dat die stabiliteit nog verder ten goede.
29	Hoe loopt het bij de Ingense Waarden?	In de Ingense Waarden verondiept de Ingense Waarden BV (waar de initiatiefnemers ook bij betrokken zijn) een diepe zandwinplas zonder natuurwaarden tot NAP + 1m met baggerspecie. Hiervoor zijn vanzelfsprekend de benodigde vergunningen aangevraagd en verkregen. Daarnaast wordt er een inrichtingsplan gemaakt voor de eindinrichting van de Ingense Waarden, waarin natuurontwikkeling en beleving een belangrijke plek hebben. Dit plan is in voorbereiding; Arcadis en Strooming zijn ook hierbij betrokken.

BEDRIJFSOVERZICHT 2014

**BOSSCHER
WAARDEN BV**

**DE INGENSCH
WAARDEN BV**

